

וַאֲמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתִיב (בראשית כז) וַיְהִי כִּי זָקֵן יַעֲקֹב וַיַּחֲזֹק וַתִּבְחַן עֵינָיו, אֲמַאי. הָא אֲוִקִימָנָא, מָאן דְּרַחִים לְחַיִּיבָא, הָכִי הוּא. וְהָא חַזִּי, בְּיַעֲקֹב אֶתְבְּלִיל לַיְלִיָא, וְלַיְלִיָא לֹא בְהִיר, וְעַל דָּא וַתִּבְחַן עֵינָיו, וְכֹלָא חַד.

רַבִּי יַעֲקֹב פָּתַח וַאֲמַר, (שמות יד) וַיִּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם, וַיִּגַּד, מָאן קָאֲמַר לִיה. אֲלָא, הָא אֲוִקִימָוְהָ. אֲבָל חֲכָמוּי וְחַרְשׁוּי אֶתְבְּנָשׁוּ לְגַבִּיָה, וְאוֹדְעוּהוּ כִּי בָרַח הָעָם. וַאֲמַאי קָאֲמְרוּ דָּא. אֲלָא חֲמוּ בְּחֲכָמְתָא דְלַחֹן, דְּחַזוּ אֲזִלִּי יַמָּא וְלַיְלִיָא, אֲמְרוּ וְדָאי עֲרַקִין אִינוּן. וְלֹא עוֹד אֲלָא דְחָמוּ דְלֹא חַזוּ אֲזִלִּי בְּאוֹרַח מִישָׁר, כְּמָה דְכְּתִיב וַיָּשׁוּבוּ וַיַּחֲזִנוּ לִפְנֵי פִי הַחִירוֹת.

לשון הקודש

מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם. וַיִּגַּד – מִי אֲמַר לוֹ? אֲלָא כְּדָּ פִּרְשׁוּהָ. אֲבָל חֲכָמוּי וּמְכַשְׁפֵּי הִתְבַּנְּסוּ אֵלָיו וְהוֹדִיעוּהוּ כִּי בָרַח הָעָם. וְלָמָּה אֲמְרוּ אֵת זֶה? אֲלָא רָאוּ בְּחֲכָמָה שְׁלָהֶם שֶׁהֵיוּ הוֹלְכִים יוֹמָם וְלַיְלָל, אֲמְרוּ וְדָאי שֶׁהֵם פּוֹרְחִים. וְלֹא עוֹד, אֲלָא שָׂרְאוּ שְׂאִינָם הוֹלְכִים בְּדַרְדָּר וַיִּשָּׂרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַיָּשׁוּבוּ וַיַּחֲזִנוּ לִפְנֵי פִי הַחִירוֹת.

שָׂרוּ עֲלֵיהֶם אוֹתָם חֲמִשִּׁים יָמֵי הַיּוֹבֵל, וּמִצְדָּ שֶׁל הַיּוֹבֵל (בִּינָה) נִתְּנָה לָהֶם תּוֹרָה, וְלָכֵן הִלְכוּ יוֹמָם וְלַיְלָלָה. וַאֲמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב וַיְהִי כִּי זָקֵן יַעֲקֹב וַתִּבְחַן עֵינָיו, לָמָּה? הֲרֵי בְּאַרְנֹנָה שָׁמַי שְׂאוּהֵב רְשָׁעִים, כְּדָּ הוּא. וְכֹא רָאָה, בְּיַעֲקֹב נִכְלָל הַלְוִיָּהּ, וְלִזְלָה לֹא בְהִיר, וְעַל זֶה וַתִּבְחַן עֵינָיו, וְהַכֹּל אַחֲרֵי רַבִּי יַעֲקֹב פָּתַח וַאֲמַר, וַיִּגַּד לְמֶלֶךְ

וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת וָגו'. (שמות יד) שֵׁשׁ מֵאוֹת אַמְאִי.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לְקַבֵּל מִנִּינָא דִישְׂרָאֵל,
 דְּכָתִיב בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי. בַּחֹר: לְקַבֵּל
 הַגְּבָרִים דְּאֵינוּן עֶקְרָא דְכָל יִשְׂרָאֵל. וְכָל רַכָּב
 מִצְרַיִם: שְׂאֵר רְתִיכִין, דְּאֵינוּן טְפָלִין לְאַחֹרֵי, (נ"א
 לְאַחֲרֵי) לְקַבֵּל הַטָּף דְּכָתִיב לְבַד מִטָּף. וְכֹלָא עָבִיד
 בְּעֵיטָא דְחַרְשׁוֹי וְחַכְמוֹי. וְשִׁלְשָׁם עַל כָּלוּ, כֹּלָא
 בְּחַכְמָתָא, לְקַבֵּל דְּרַגְלֵי עֶלְאִין, תִּרְיִן וְחַד. ר' יִצְחָק
 אָמַר, כְּתַרְגּוּמוֹ, וּמְזַרְזוֹן. זְרִיזוֹן הוּוּ בְּכֹלָא.

וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רַכָּב בַּחֹר. ר' תִּיָּא אָמַר, כְּתִיב
 (ישעיה כד) יִפְקֹד יי' עַל צָבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם
 וְעַל מַלְכֵי הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה. בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא יְהִיב שְׁלֹטְנוֹתָא לְרַבְרָבֵי עַמִּין לְעֵילָא,
 יְהִיב לְהוּ לְעַמָּא דְלַחֲזוֹן לְתַתָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְנַחֲתִית

לשון הקודש

דְּרַגּוֹת הַעֲלִיזוֹת שְׁנַיִם וְאַחַד. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר, כְּתַרְגּוּמוֹ - וּמְזַרְזוֹן. שְׁהִיּוּ זְרִיזִים
 בְּכָל.

וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רַכָּב בַּחֹר. רַבִּי תִיָּא
 אָמַר, כְּתוּב יִפְקֹד ה' עַל צָבָא הַמָּרוֹם
 בַּמָּרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאָדָמָה עַל הָאָדָמָה.
 בְּזִמְנָן שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן שְׁלֹטוֹן
 לְגְדוּלֵי הָעַמִּים לְמַעְלָה, נוֹתֵן לָהֶם לְעַם
 שְׁלָהֶם לְמַטָּה. וּבְשַׁעְתָּא שְׁמוּרִיד אוֹתָם

וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת וָגו'. שֵׁשׁ מֵאוֹת לְמָה?
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּנֶגֶד הַמַּנְיָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 שְׁכָתוּב בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי. בַּחֹר -
 כְּנֶגֶד הַגְּבָרִים שֶׁהֵם הָעֶקֶר שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל. וְכָל רַכָּב מִצְרַיִם - שְׂאֵר
 הַמְּרַכְבוֹת, שֶׁהֵם טְפָלִים לְאַחֹרֵי
 (לְאַחֲרֵי), כְּנֶגֶד הַטָּף, שְׁכָתוּב לְבַד מִטָּף.
 וְהַכֹּל עֲשֵׂה בַעֲצַת מְכַשְׁפָּיו וְחַכְמוֹי.
 וְשִׁלְשָׁם עַל כָּלוּ - הַכֹּל בְּחַכְמָה, כְּנֶגֶד

לוֹן מִדְרָגֵיהוֹן דְּלַעֲיִלָּא, נָחִית לוֹן לְעַמָּא לְתַתָּא,
וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר, הָא מְמַנָּא דְּלַהוֹן,
וְאוֹקְמוּתָהּ, וְדַבֵּר רְתִיכִין דְּשָׂאר עַמִּין, וְכִלְהוּ נְפִלוּ
בְּמִשְׁרִיתָא דְּסִיסְרָא לְבַתָּר וְהֵינְנוּ בַּחֹר (נ"א וּלְבַתָּר) וְכֹל
רֶכֶב מְצָרִים.

כְּתִיב (שיר השירים א) לְסִסְתִי בְּרֶכְבִּי פֶרְעָה דְּמִיתִיד;
רַעֲיָתִי. תָּא תְּזִי, כְּדוּגְמַת סוּסֵיָא נּוֹקְבָא,
אַתְתְּזִי לְהוֹן לְסוּסֵיהוֹן דְּפֶרְעָה, וְאוֹקְמוּתָהּ. אֵלָּא
לְסוּפְתִי בְּרֶכְבִּי פֶרְעָה, (דף מ"ו ע"א) תָּא תְּזִי, פֶּרְעָה
כְּשַׁעְתָּא דְּהוּה רְדִיף אֲבַתְרִייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, מַה עָבַד,
נְטִל סוּסוֹן נּוֹקְבָן, וְכַפַּת לוֹן בְּרֶתִיכִין בְּקַדְמִיתָא,
וְסוּסִין דְּוִכְרָאִי כַּפַּת לוֹן לְאַחֹרֵיהוֹן, וְהוּוּ מְזִינִין
דְּוִכְרֵי לְקַבֵּל נּוֹקְבֵי, וְנּוֹקְבֵי לָא בַּעָאן, וְאוֹתָן לְמִיזָל.
פִּינּוֹן דְּקָרִיב (נ"א וְכַד אֲדַבֵּיק) לְגַבִּייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, נְטִל

לשון הקודש

וּפְרָשׁוּתָהּ. אֵלָּא לְסִסְתִי בְּרֶכְבִּי פֶרְעָה –
בֵּא רְאָה, בְּשַׁעְתָּה שְׁפָרְעָה הָיָה רוּדִף
אַחַר יִשְׂרָאֵל, מַה עָשָׂה? נְטִל סוּסוֹת
נְקֻבוֹת, וְכַפַּת אוֹתָן בְּמִרְכָּבוֹתֵיהוֹן
בְּתַחֲלָה, וְאֵת הַסּוּסִים הַזְּכָרִים כַּפַּת
מֵאַחֹר, וְהָיוּ הַזְּכָרִים מִתְחַמְּמִים כְּנִגְד
הַנְּקֻבוֹת, וְהַנְּקֻבוֹת מְסָרְבוֹת, וּמְהָרוּ
לְרוּץ. פִּינּוֹן שְׁקָרָב (וּכְאִשְׁר הַדְּבִיק) אֵל יִשְׂרָאֵל,
נְטִל אֵת הַנְּקֻבוֹת וְשָׂם אוֹתָם לְאַחֹר,

מִדְרָגָתָם שְׁלֹמַעְלָה, מוֹרִיד אֵת הָעָם
לְמַטָּה. וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר –
הָרִי הַמְּמַנָּה שְׁלָהֶם, וּפְרָשׁוּתָהּ, שְׁהִנְהִיג
אֵת מִרְכָּבוֹת שְׂאֵר הָעַמִּים, וְכֹלָם נְפִלוּ
בְּמַחְנֵה סִיסְרָא אַחַר כָּךְ, וְהֵינְנוּ בַּחֹר
(וְאַחַר כָּךְ) וְכֹל רֶכֶב מְצָרִים.

כְּתוּב (שיר א) לְסִסְתִי בְּרֶכְבִּי פֶרְעָה
דְּמִיתִיד רַעֲיָתִי. בֵּא רְאָה, כְּדוּגְמַת סוּסָה
נְקֻבָה נִרְאָתָה לְסוּסִים שְׁל פֶּרְעָה,

נוֹקְבֵי וְשְׁנֵי לֹזְן לְאַחֲזֵרֵי, וְסוֹסְוֹן דְּיִבְרִין לְקַדְמִין,
לְאַבְאָשָׁא לְיִשְׂרָאֵל, וְלְאַנְחָא בְּהוּ קַרְבָּא.

כְּגִוּוֹנָא דָּא, וַיֵּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, וּבַתֵּר חֲזָרָה
שְׂכִינְתָא לְאַחֲזֵרֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב
וַיִּסַּע מִלֶּאךָ הָאֱלֹהִים וְגו' . כְּגִינֵי כֶּךָ דְּמִיתִיד רַעֲיָתִי.

וְהָאֵי קָרָא הָא אֻקְמוּתָ . דְּאַקְרִיב לְכָל חֵילוֹי
וְרִתִּיכוֹי, לְאַנְחָא קַרְבָּא . וְתוּ וּפְרַעָה
הַקְרִיב . רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָא אֲתִמַּר דְּקָרִיב לֹזְן
לְתִשׁוּבָה . וּפְרַעָה הַקְרִיב .

כְּתִיב (ישעיה כו) יֵי בַּצַּר פְּקָדוֹךָ צָקוֹן לַחֹשׁ וְגו' . בַּצַּר
פְּקָדוֹךָ : לָא פְּקָדִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, בְּשַׁעְתָּא דְּנִיחָא, אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּעָקוֹן
לְהוּ, וּבְדִין כְּלָהוּ פְּקָדִין לִיָּה . צָקוֹן לַחֹשׁ : וּכְלָהוּ
צָלָאן בְּצִלוֹתֵין וּבְכַעוֹתֵין, וְאַרְיָקוּ קָמִיָּה צִלוֹתֵין .

לשון הקודש

והסוסים הזכרים לפנים, כדי להרע
לישראל ולערך בהם קרב.
כמו זה, וה' הלך לפניהם יומם, ואחר
כך חזרה השכינה לאחזרי ישראל,
שכתוב ויסע מלאך האלהים וגו'. משום
כך דמיתיד רעית.

כתוב (ישעיה כו) ה' בצר פקדוך צקון
לחש וגו'. בצר פקדוך - לא פוקדים
ישראל את הקדוש ברוך הוא בשעת
מנוחה, אלא בשעה שמצויקים להם, ואז
כלם פוקדים אותו. צקון לחש - וכלם

ופסוק זה הרי פרשוהו, שהקריב את
כל חילותיו ומרפבותיו לערך קרב. ועוד

אִימָתִי. (ישעיה כו) מוֹסְרֵךְ לָמוֹ, בְּשַׁעֲתָא דְפָקִיד לֹון
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַצוּעוּי. כְּדִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 קָאִים עָלֵיהוּ בְּרַחְמֵי, וְנִיחָא קָמִיהּ תְּהוּא קָלָא
 דְּלֵהוֹן, בְּגִין לְאַתְפָּרְעָא מִן שְׁנֵאִיחוֹן, וְאַתְמָלִי
 עָלֵיהוּ בְּרַחְמֵי.

כָּמָה דְּאוּקִימָנָא, מְתַל לִיוֹנָה עִם תַּיִץ וְכוּ', כִּף
 יִשְׂרָאֵל הוּוּ קָרִיבִין לִימָא, וְהוּוּ חָמָאן לִימָא
 קָמִייהוּ, אָזִיל וְסָעִיר וְגַלְגַּלוּתֵי זַקְפִּין לְעֵילָא, הוּוּ
 דְּחִילִין. זַקְפוֹ עֵינֵיהוּ וְחָמוֹ לְפָרְעָה וּלְמִשְׁרִיטֵיהּ,
 וְאַבְנֵי גִירִין וּבִלְסִטְרָאִין, כְּדִין וַיִּירָאוּ מְאֹד. מַה
 עָבְדוּ, וַיַּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵן גָּרִים הָאֵי דְקָרִיבוּ
 יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אַבְוֵהוֹן דְּלְעֵילָא, פְּרַעָה. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב וּפְרַעָה הַקָּרִיב וְהָא אַתְמַר.

לשון הקודש

את הַיָּם לַפְּנֵיהֶם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר וְגַלְיֹו
 עוֹלִים לְמַעְלָה, הֵיוּ פוֹחֲדִים. זַקְפוֹ עֵינֵיהֶם
 וַרְאוּ אֶת פְּרַעָה וּמְרַכְבוֹתֶיהָ, וְאַבְנֵים,
 חֲצִים וּבִלְיִסְטְרָאוֹת, וְאָז וַיִּירָאוּ מְאֹד.
 מַה עָשׂוּ? וַיַּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִי גָרִם
 אֶת זֶה שֶׁקָּרְבוּ יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שָׁל
 מַעְלָה? פְּרַעָה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וּפְרַעָה
 הַקָּרִיב, וְהֵרִי זֶה נִתְבָּאֵר.

מִתְפַּלְלִים בְּתַפְלוֹת וּבְכַקְשׁוֹת, וּמְרִיקִים
 לַפְּנֵי תַפְלוֹת. אִימָתִי? מוֹסְרֵךְ לָמוֹ.
 בְּשַׁעָה שְׁפוּקֵד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּרַצוּעֵתוֹ, וְאָז הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד
 עֲלֵיהֶם בְּרַחְמִים, וְאוֹתוֹ הַקּוֹל שְׁלָהֶם גּוֹחַ
 לַפְּנֵי כְּדֵי לְהַפְרַע מִשְׁוֹנְאֵיהֶם, וּמִתְמַלֵּא
 עֲלֵיהֶם בְּרַחְמִים.

כְּמוֹ שֶׁפְּרָשְׁנוּ, מִשָּׁל לִיוֹנָה עִם תַּיִץ וְכוּ',
 כִּף יִשְׂרָאֵל הֵיוּ קָרִיבִים לָיָם, וְהֵיוּ רוֹאִים

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אֵל תִּירְאוּ הַתִּיַעֲבוּ וִירְאוּ
 אֶת יְשׁוּעַת יי'. (שמות יד) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 זַבְנָה חוֹלְקֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דִּהָא רַעֲיָא כַּמֹּשֶׁה אֲזִיל
 בְּגוּוֹיֵיהוּ. כְּתִיב (ישעיה סג) וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ.
 וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם: דָּא קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֹשֶׁה עַמּוֹ
 (מִכָּאן אֲזִילִיבָנָא) שְׁקִיל הָדָּה מֹשֶׁה כְּכֹל יִשְׂרָאֵל. וְאֲזִילִיבָנָא
 מִהָּא, כִּי רַעֲיָא דְעַמָּא הוּא מִמַּשׁ עַמָּא כְּלָהוּ, אִי
 אִיהוּ זְכִי, עַמָּא כְּלָהוּ זְכָאן. וְאִי אִיהוּ לָא זְכִי, עַמָּא
 כְּלָהוּ לָא זְכָאן וְאִתְעַנְשׂוּ בְּגִינֵיהּ, וְהָא אִזְקֵמוּהָ.

הַתִּיַעֲבוּ וִירְאוּ, לִית לְכוּ לְאַנְחָא קֳרָבָא, דִּהָא
 קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְגִיחַ קֳרָבָא בְּגִינֵיכוֹן,
 כְּמָה דְאֵת אָמַר, יי' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן.
 תָּא חַזִּי, תְּהוּא לִילִיָּא, פְּנֵשׁ קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְפַמְלִיָּא דִּילִיָּהּ, וְדָאִין דִּיעֵיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְאֲלִמְלִיא
 דְּאֲקֻדִּימוּ אַבְתָּן עַלֵּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל, לָא אֲשַׁתְּזִיבוּ מִן

לשון הקודש

מִמַּשׁ הָעָם כְּלוּ. אִם הוּא זֹכָה – כָּל הָעָם
 זֹכִיבִים, וְאִם אֵינֵנו זֹכָה – כָּל הָעָם לָא
 זֹכִיבִים וְנִעֲנָשִׁים בְּגִלְלוֹ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.
 הַתִּיַעֲבוּ וִירְאוּ – אִין לָכֶם לַעֲרֹךְ קֳרָב,
 שְׁהָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲרֹךְ קֳרָב
 בְּשִׁבְלֵכֶם, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר הוּ' יִלְחֶם לָכֶם
 וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. בָּא רָאָה, בְּאוֹתוֹ לִילָה
 כְּנִס הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הַפְּמִלְיָא

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אֵל תִּירְאוּ
 הַתִּיַעֲבוּ וִירְאוּ אֵת יְשׁוּעַת הו'. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִי חֲלָקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁהָרִי
 רוּעָה כְּמוֹ מֹשֶׁה הַלֵּךְ בְּתוֹכֶם. כְּתוּב (שם
 א) וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ. וַיִּזְכֹּר יְמֵי
 עוֹלָם – זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֹשֶׁה עַמּוֹ
 – וּמִכָּאן לְמַדְנֵנוּ שְׁמֹשֶׁה הָיָה שְׁקוּל כְּכֹל
 יִשְׂרָאֵל. וְלְמַדְנֵנוּ מִזֶּה כִּי רוּעָה הָעָם הוּא

דִּינָא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, זְכוּתָא דִּיעֲקֹב אֲגִין עַל־יְהוּ
 דִּישְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קכד) לֹא־לִי יי' שְׁחִיָּה
 לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבֵא.

יי' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן. (שמות יד) רַבִּי אֲבָא
 פָּתַח (ישעיה נח) אִם תָּשִׁיב מִשְׁפַּת רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת
 חֲפָצֶיךָ בַּיּוֹם קָדְשִׁי. וּפְאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוֹן, לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ, מִכָּל שְׂאֵר
 עַמּוּן דְּעֵלְמָא, וּמְגוֹ רְחִימוּתָא דְּלַהוֹן, קָרִיב לוֹן
 לְגַבִּיָּה, וַיְהִי לוֹן אֹרְיִיתָא, וַיְהִי לוֹן שַׁבַּת, דְּאִיהוּ
 קַדִּישָׁא מִכָּל שְׂאֵר יוֹמִין, וְנִיחָא מִכָּלְא, וְחֲדוּה
 דְּכָלְא, וְשָׁקִיל שַׁבַּת, לְקַבֵּל אֹרְיִיתָא כָּלְא, וּמֵאן
 דְּנָטִיר שַׁבַּת, כְּאִילוּ נָטִיר אֹרְיִיתָא כָּלְא.

וְקָרְאָתָּ לַשַּׁבַּת עֹנֵג, עֹנֵגָא דְּכָלְא, עֹנֵגָא דְּנִפְשָׁא
 וְגוֹפָא עֹנֵגָא דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין. וְקָרְאָתָּ

לשון הקודש

יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה
 בָּהֶם לְהִדְבֵּק בָּהֶם מִכָּל שְׂאֵר עַמֵּי
 הָעוֹלָם, וּמִתּוֹךְ אֲהַבְתֶּם קָרִב אֹתֶם
 אֵלָיו, וְנָתַן לָהֶם תּוֹרָה, וְנָתַן לָהֶם שַׁבַּת
 שֶׁהִיא קֹדֶשׁ מִכָּל שְׂאֵר הַיָּמִים, וּמְנוּחָה
 מִהַכָּל, וְחֲדוּה שֶׁל הַכָּל, וְשָׁקוּלָה שַׁבַּת
 בְּגִגְד כָּל הַתּוֹרָה, וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבַּת
 כְּאִלוּ שְׁמַר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.
 וְקָרְאָתָּ לַשַּׁבַּת עֹנֵג – עֹנֵג שֶׁל הַכָּל,

שָׁלוּ וְדָן אֶת דִּינֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֶלְמָלָא
 שֶׁהַקּוּדִימוּ הָאֲבוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, לֹא הָיוּ
 נִצְוִלִים מִן הַדִּין. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, זְכוּת
 יַעֲקֹב הִגְנָה עַל יִשְׂרָאֵל, זְהוּ שַׁבְּתוּב
 (תהלים קכד) לֹא־לִי ה' שְׁחִיָּה לָנוּ יֹאמַר נָא
 יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבֵא.

ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן. רַבִּי
 אֲבָא פָּתַח, (ישעיה נח) אִם תָּשִׁיב מִשְׁפַּת
 רַגְלֶיךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בַּיּוֹם קָדְשִׁי. אֲשֶׁרִיחֶם